

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/45/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200463
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200463.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobkyne: J. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., právne zastúpená JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom so sídlom Nám. M. R. Štefánika 1, Žilina, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2013/6050 zo dňa 22.04.2013, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/61/2013-38 zo dňa 18. marca 2014, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/61/2013-38 zo dňa 18. marca 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2013/6050 zo dňa 22.04.2013, ktorým žalovaný zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. ZA1/OPPNK/SOC/2013/61399 zo dňa 13.02.2013, ktorým nepriznal žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, pretože z lekárskeho posudku vyplýva, že nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobné námietky vyhodnotil ako nedôvodné v celom rozsahu. K námietke, že žalovaný neprihliadol na osobnú situáciu žalobkyne uviedol, že táto je v rozpore s obsahom správneho spisu, z ktorého vyplýva, že s ňou bol vykonaný pohovor v zmysle § 13 zákona č. 447/2008 Z.z., žalobkyňa sa podrobne vyjadrila ohľadne svojej osobnej situácie a bola posúdená aj jej finančná situácia.

K námietke, že vzdialenosť k zastávke verejnej hromadnej dopravy je značná a v zimných mesiacoch sú chodníky ťažko schodné aj pre zdravých, súd uviedol, že správne orgány vychádzali z lekárskeho

nálezov, najmä v oblasti samostatnosti chôdze, z ktorých vyplynulo, že ochorenie pohybového aparátu nie je na takej úrovni, že by žalobkyňa nemohla používať prostriedky verejnej hromadnej prepravy. Posudkoví lekári pritom zohľadnili celú zdravotnú dokumentáciu aktuálnu v čase vydania jednotlivých lekárskeho posudkov, predloženú samotnou žalobkyňou. Neobstoí ani námietka, že nebolo prihladené na vyšetrenie zo 04.12.2012, z ktorého je zjavné, že žalobkyňa trpí na ochorenie kĺbového ako aj oporného aparátu. Tento nález bol zapracovaný do lekárskeho posudkov a ich samotné vyhodnotenie je odbornou záležitosťou, preto súd konštatoval, že ak na základe takto zisteného skutkového stavu boli odborné závery posudkových lekárov také, že kĺby nie sú s pohybovo ťažkou poruchou hybnosti a chôdza je samostatná, možná po rovine aj do schodov, bez deficitu orientácie a komunikácie, tento záver vyplýva z vykonaného dokazovania pred správnymi orgánmi.

K ďalším skutkovým námietkam uplatneným na pojednávaní po uplynutí lehoty podľa § 250b O.s.p. súd ex offio nemohol prihladiť. Ani namietané zhoršenie zdravotného stavu po vydaní komplexného posudku zo dňa 11.04.2013 nemohlo byť zohľadnené, pretože v zmysle § 250i ods. 1 O.s.p., pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Prípadná zmena zdravotného stavu žalobkyne by bola relevantnou skutočnosťou pri podaní novej žiadosti v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc najvyšší súd, aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že súd vyhodnotil jej námietku ohľadom neprihladenia na jej osobnú situáciu ako nedôvodnú s poukazom na vykonaný osobný pohovor, pričom ona nenamietala, že žalovaný neskúmal jej situáciu, ale že ju nesprávne vyhodnotil. Za nesprávny považuje aj záver, že žalovaný správne neprihladol na lekárske nálezy staršie ako 6 mesiacov, pričom poukázala na ustanovenie § 11 ods. 8 a 9 zákona č. 447/2008 Z. z. s tým, že žalovaný ju buď mohol predvolať na posúdenie zdravotného stavu alebo mohol vychádzať aj z týchto starších nálezov, potvrdzujúcich chronické ochorenie. Je preto potrebné, aby sa prvostupňový súd opäť zaoberal vecou, oboznámil sa s obsahom nálezov starších ako 6 mesiacov a znova posúdil, či žalovaný na ne oprávnené neprihladol. Namietala tiež, že záveru súdu nepredchádzalo odborné dokazovanie, a keďže žalobkyňa spochybňuje záver žalovaného, súdu chýbal zákonný predpoklad na správne a presvedčivé rozhodnutie vo veci. Navyše žalovaný ani prvostupňový súd sa dostatočne nezaoberali posúdením, že vhodnosť dopravy nemôže vychádzať iba zo schopnosti prepraviť sa na miesto MHD, ale treba sa zaoberať aj možnosťou si asistenciu zohnať alebo hrať. Žalobkyňa je rozvedená a žije iba so synom, ktorý je zamestnaný a nemá čas sprevádzať ju do rehabilitačného zariadenia, kam chodí tri krát do týždňa s prestávkami cca po troch mesiacoch.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný navrhol rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne v celom rozsahu potvrdiť. Uvedol, že v odvolaní žalobkyne nie sú uvedené žiadne nové skutočnosti. Námietku ohľadom neprihladenia na osobnú situáciu žiadateľky v rámci sociálnej posudkovej činnosti považuje za bezpredmetnú, pretože základnou zákonnou podmienkou pre navrhnutie požadovaného príspevku je odkázanosť ťažko zdravotne postihutej osoby na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ktorú najskôr posudzuje posudkový lekár príslušného orgánu. Podľa záveru lekárskeho posudku menovaná nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, je schopná premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb, nastupovať, vystupovať z neho a tiež zvládať situácie v ňom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 z. z. v platnom znení. Mobilita účastníčky konania je zachovaná, chôdza samostatná, bez výraznejších porúch v oblasti orientácie. Nakoľko odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom je jednou z legislatívnych podmienok pre poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a žalobkyňa túto podmienku nespĺňa, nebolo možné uvedený peňažný príspevok žiadateľke navrhnúť ani v komplexnom posudku a následne v napadnutom rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1

veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 17.06.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak, súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 38 ods. 9 prvá veta zákona č. 447/2008 Z. z., zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity.

Podľa § 38 ods. 11 č. 447/2008 Z. z., peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorá

- a) je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo
- b) nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla a jej prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

Podľa § 55 ods. 3 druhej vety zákona č. 447/2008 Z. z., súčasťou žiadosti je aj aktuálny lekársky nález okrem prípadov uvedených v § 11 ods. 7 a 8.

Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či prvostupňový správny orgán a žalovaný svojim procesným postupom dostatočne zistili skutočný stav veci, ktorý bol podkladom na vydanie rozhodnutia a či ich rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom.

Z administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, že žalobkyňa si dňa 05.05.2010 podala žiadosť

o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov v súvislosti so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, Odbor sociálnych vecí a rodiny ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím číslo: ZA1/OPPNK/SOC/2013/61399 zo dňa 13.02.2013 jej žiadosti nevyhovel a nepriznal jej peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Vychádzal pritom z komplexného posudku zo dňa 05.02.2013, podľa ktorého sa žalobkyňa vzhľadom na mieru funkčnej poruchy 50 % považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, v oblasti mobility a orientácie má mierne zníženú pohybovú schopnosť a fyzickú výkonnosť, ale je schopná samostatnej chôdze s oporou jednej francúzskej barly a používa spevňujúci pás chrbtice, nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Podľa celkového záveru v súčasnosti nemá také sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov alebo v oblasti sebaobsluhy, ktoré by si vyžadovali ich kompenzovanie.

Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím číslo: UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2013/6050 zo dňa 22.04.2013 tak, že odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom je jednou zo základných zákonných podmienok pre odporúčenie a poskytnutie požadovaného peňažného príspevku, ktorú posudzuje posudkový lekár v zmysle platnej legislatívy. Keďže podľa jeho záverov žalobkyňa je schopná premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb, nastupovať, vystupovať z neho a zvládnuť situácie v ňom, napadnuté rozhodnutie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bolo vydané v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi a nebol daný dôvod pre jeho zmenu alebo zrušenie.

Proti rozhodnutiu žalovaného podala žalobkyňa žalobu, ktorú krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu po zistení, že včas uplatnené žalobné námietky nie sú opodstatnené, čo podrobne odôvodnil.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V uvedenom prípade je najvyšší súd toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, vychádza z logického a správneho právneho posúdenia danej veci, a preto odvolaciemu súdu nezostalo nič iné, ako len v celom rozsahu konštatovať správnosť dôvodov, z ktorých krajský súd pri posúdení danej veci vychádzal, pričom odvolací súd pre zdôraznenie správnosti dodáva ďalšie doplňujúce dôvody.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný rozhodli v súlade so zákonom, keď žalobkyňa nepriznala peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla z toho dôvodu, že podľa Komplexného posudku číslo záznamu: 2013/34098 zo dňa 05.02.2013 (ktorý vychádzal z posudku posudkového lekára Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia posudkových činností č. 2013/34088 zo dňa 21.01.2013) žalobkyňa je síce osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ale nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a preto jej nebol navrhnutý požadovaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Z doložených lekárskeho nálezu vyplýva, že netrpí takým ochorením pohybového aparátu, ktoré by jej bránilo používať ku svojej preprave prostriedky verejnej hromadnej dopravy osôb, nastupovať do nich, udržať sa v nich počas jazdy, vystupovať z nich a premiestňovať sa k nim. Rovnako neboli doložené odborné lekárske nálezy, ktoré by potvrdzovali jej tvrdenie, že nie je schopná zvládnuť situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy. Tak žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán sú pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na kompenzáciu právne viazaní komplexným posudkom, preto bez indikácie požadovaného peňažného príspevku ako zákonnej podmienky pre jeho priznanie, nemôžu takejto žiadosti vyhovieť. Je pritom vecou žiadateľa, aby v konaní o jeho žiadosti poskytol správnomu orgánu potrebnú súčinnosť a predložil aktuálnu zdravotnú dokumentáciu, ktorá umožní posúdenie jeho zdravotného postihnutia.

K odvolacej námietke, že záveru súdu nepredchádzalo odborné dokazovanie, treba uviesť, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda ich súlad s právnym poriadkom, preto dokazovanie zásadne nevykonáva a vychádza zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Pri posúdení zdravotného stavu účastníka konania súd rovnako ako správny orgán vychádza z odborných posudkov, ktoré posudzuje iba z toho hľadiska, či sú presvedčivé, či posúdili zdravotný stav komplexne, či zohľadnili predložené lekárske správy, v prípade viacerých posudkov, či sú ich závery zhodné. V prejednávanej veci žalovaný vychádzal jednak z lekárskeho posudku č. 2013/34088 zo dňa 21.01.2013 posudkového lekára prvoradného správneho orgánu, ako aj z lekárskeho posudku posudkovej lekárky odvolacieho správneho orgánu č. ZA/2013/6208 zo dňa 05.04.2013, ktoré sa zhodujú v závere, že žiadateľka nie je odkázaná na individuálnu prepravu, pričom zhodnotili všetky predložené nálezy menovanej, vrátane neurologického a ortopedického vyšetrenia. Pri posúdení zdravotného stavu nie je možné zohľadniť aktuálnu finančnú situáciu žalobkyne, teda že jej príjem nedosahuje ani životné minimum, táto skutočnosť môže byť rozhodujúca pri iných sociálnych dávkach.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobkyňa v konaní nebola úspešná a žalovaný nárok na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.